

Vliv místa, managementu a krajinných faktorů na biologickou rozmanitost ve velké metropoli

V této studii zkoumali autoři, jak managementové zásahy ovlivnily spolu s krajinnými a strukturálními proměnnými biologickou rozmanitost rostlin, ptáků, denních motýlů a dalších opylovačů v 36 malých veřejných zahradách (0,5 – 2,0 ha) v centru velké metropole (Paříže, Francie). Bylo zjištěno, že ty zahrady, kde byla prováděna opatření na podporu biodiverzity, se vyznačovaly vyšší biodiverzitou. Ačkoliv malé veřejné zahrady nehostí tolik biodiverzity jako rozsáhlé plochy zeleně, je zřejmé, že mohou přispět k ochraně přírody v městském prostředí. Výsledky ukazují, že diferenciovaný management může být účinný při zvyšování biodiverzity malých městských zahrad. Zvyšování kvality veřejných zahrad (mulčování, přidávání rašeliny, vyloučení pesticidů a adekvátní sečení) a zvýšení rozmanitosti biotopů (rybníky, květnaté louky, neudržované plochy) mohou mít významný vliv na biodiverzitu zahrad bez ohledu na jejich umístění v městském prostoru. Tento management je snazší a rychlejší než snahy o zvýšení procenta zeleně v městech. Je žádoucí další výzkum vlivu různých typů managementu na biologickou rozmanitost různých taxonů v městském prostředí.

Využitelné výstupy:

S rychlostí postupující urbanizace vzrůstá i potřeba ochrany přírody v městském prostředí. Výzkum v městském prostředí odhalil, že některé zelené plochy mohou hostit značnou biologickou rozmanitost druhů, která může být zvýšena určitými krajinnými a maloplošnými proměnnými prostředí. Zatímco většina studií byla provedena v rozsáhlých zelených plochách (parky, zbytky přírodních biotopů), méně úsilí bylo věnováno tomu, které proměnné ovlivňují biodiverzitu malých plošek, a účinnost managementových zásahů byla zřídka zkoumána. V této studii zkoumali autoři, jak managementové zásahy ovlivnily spolu s krajinnými a strukturálními proměnnými biologickou rozmanitost rostlin, ptáků, denních motýlů a dalších opylovačů v 36 malých veřejných zahradách (0,5 – 2,0 ha) v centru velké metropole (Paříže, Francie). Celkem bylo zjištěno 30 druhů ptáků, 12 druhů denních motýlů, 74 taxonů opylovačů a 218 druhů planě rostoucích rostlin (z nichž 19% byly naturalizované druhy). Bylo zjištěno, že ty zahrady, kde byla prováděna opatření na podporu biodiverzity, se vyznačovaly vyšší biodiverzitou. Druhová pestrost ptáků a opylovačů byla významně vyšší v certifikovaných zahradách, vyšší druhová pestrost byla marginálně významná u planě rostoucích rostlin a denních motýlů. Přírodě bližší zahrady rovněž obsahovaly vyšší počet ptáků vyhýbajících se městskému prostředí a rovněž zde existoval trend ve vyšší pestrosti denních motýlů vyhýbajících se městskému prostředí. Několik lokálních parametrů a managementové praktiky vysvětlovalo variabilitu v druhové rozmanitosti, zatímco krajinné parametry ovlivnily pouze do určité míry početnost denních motýlů. Z výsledků vyplývá, že správné plánování a management malých veřejných zahrad by mohly postačit ke zvýšení biodiverzity určitých taxonů bez ohledu na krajinný kontext. Celková rozloha zahrady byla pozitivně korelována s rozmanitostí ptáků, denních motýlů a opylovačů. I drobné navýšení rozlohy zahrady může tak přispět ke zvýšení biodiverzity. Zahrady s vyšší pokryvností stromů hostily větší počet ptáků, ale rovněž nižší zastoupení urbanofóbních motýlů a rostlin. Zastoupení trávníků bylo pozitivně korelováno s početností denních motýlů a s druhovou pestrostí dalších opylovačů a rostlin. 87% ze zjištěných planých rostlin bylo pro hmyz buď zdrojem nektaru nebo pylu. Úpravy na zkvalitnění trávníků (provzdušňování, méně pletí, ponechání delší trávy a snížení frekvence sečení) vedly ke zvýšení druhové pestrosti planoucích rostlin a s ní spjaté druhové pestrosti opylovačů. Druhová pestrost a početnost motýlů vzrůstala se zastoupením křovin. To bylo způsobeno zejména nadměrným výskytem invazního druhu *Budleja davidii*. Ačkoliv malé veřejné zahrady nehostí tolik biodiverzity jako rozsáhlé plochy zeleně, je zřejmé, že mohou přispět k ochraně přírody v městském prostředí. Výsledky ukazují, že diferenciovaný management může být účinný při zvyšování biodiverzity malých městských zahrad. Zvyšování kvality veřejných zahrad (mulčování, přidávání rašeliny, vyloučení pesticidů a adekvátní sečení) a zvýšení rozmanitosti biotopů (rybníky, květnaté louky, neudržované plochy) mohou mít významný vliv na biodiverzitu zahrad bez ohledu na jejich umístění v městském prostoru. Tento management je snazší a rychlejší než snahy o zvýšení procenta zeleně v městech. Je žádoucí další výzkum vlivu různých typů managementu na biologickou rozmanitost různých taxonů v městském prostředí.

Zdroj: Schwartz A., Muratet A., Simon L., Julliard R. 2013: Local and management variables outweigh

landscape effects in enhancing the diversity of different taxa in a big metropolis. Biological Conservation 157: 285-292.

Zadal: Jiří Pokorný

URL zdroje: <https://forumochranyprirody.cz/vliv-mista-managementu-krajinnych-faktoru-na-biologickou-rozmanitost-ve-velke-metropoli>